

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Kruisstraat 34 en Spruitenkamp te Ooij

Rapportnummer 17-0031

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Kruisstraat 34 en Spruitenkamp te Ooij

mei 2017

Rapportnummer: 17-0031

In opdracht van: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: ir. E.J.F. Claassen

Auteur: ir. N Arts

Kwaliteitscontrole: ir. E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden.....	10
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora.....	14
4.2.2	Vlinders en libellen	14
4.2.3	Kevers en slakken	15
4.2.4	Vissen	15
4.2.5	Reptielen en amfibieën.....	15
4.2.6	Vogels.....	16
4.2.7	Zoogdieren.....	18
5	Conclusies	20
	Geraadpleegde bronnen	22

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Bijlage 2 Nest kerkuil in omgeving plangebied

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens op de locatie Spruitenkamp in Ooij een schuur te verbouwen tot woning en op Kruisstraat 34 te Ooij een bedrijfswoning te bestemmen als woning en een schuur te slopen. In verband met de ruimtelijke procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

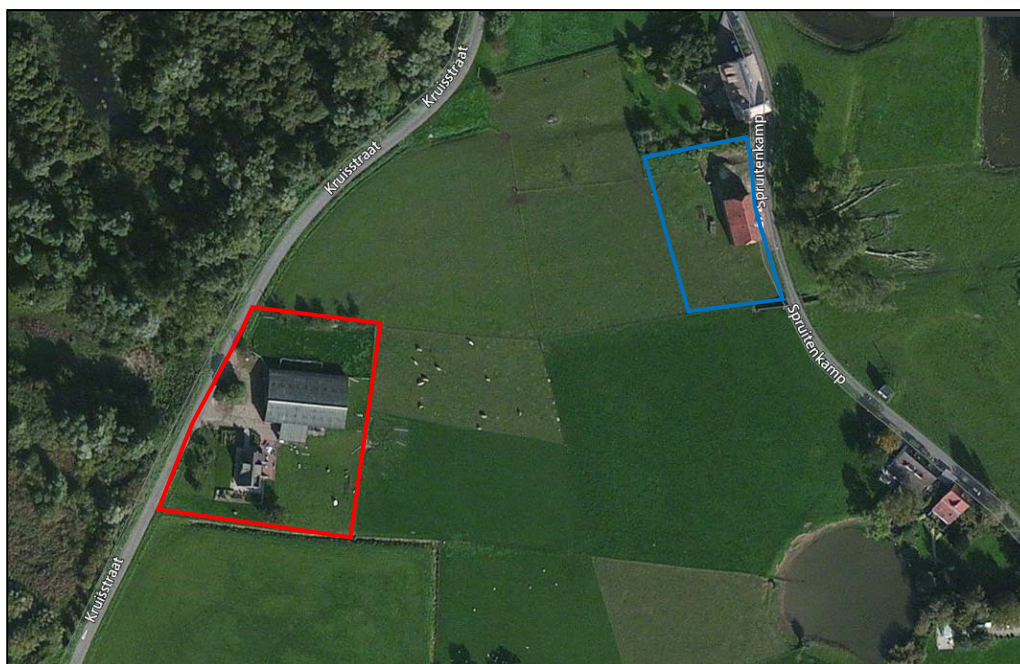
Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied. Kruisstraat rood omlijnd, Spruitenkamp blauw omlijnd (bron: Bingmaps)

Foto 1. Woonhuis Kruisstraat 34

Foto 2. Overzicht plangebied Kruisstraat 34

Foto 3. Foto richting zuiden vanaf Kruisstraat 34

Foto 4. Droge greppel op zuidgrens plangebied

Foto 5. Schuur Spruitenkamp gezien vanaf Kruisstraat

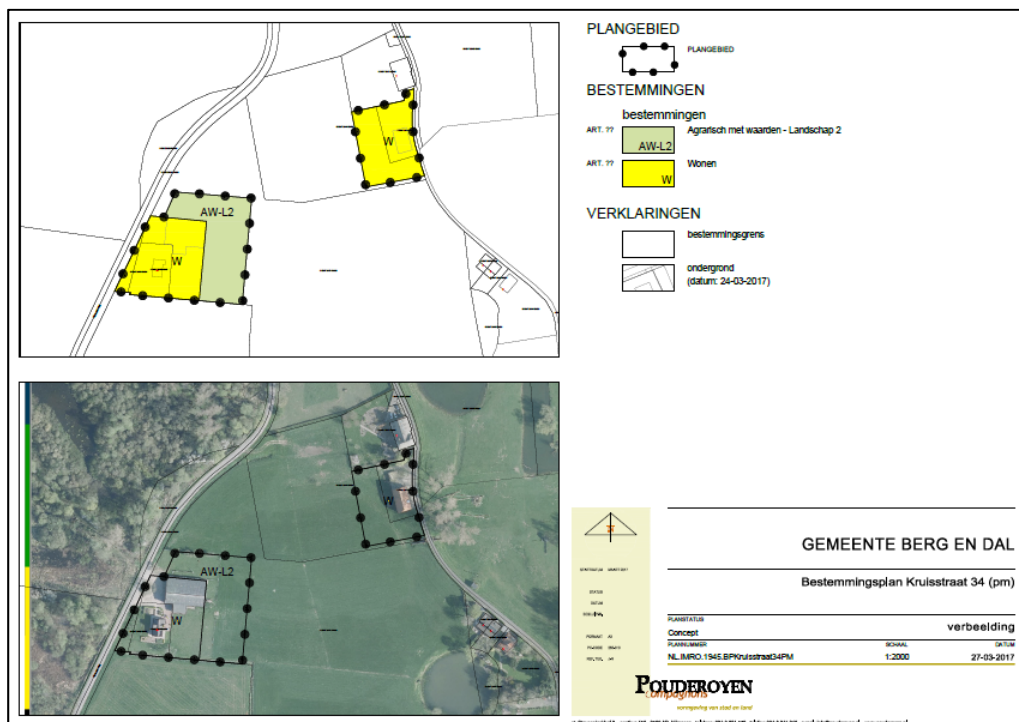
Foto 6. Schuur

Foto 7. Schuur vanaf Spruitenkamp gezien

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer is voornemens de schuur op Spruitenkamp te verbouwen tot woning. Hiervoor wordt de schuur inpandig verbouwd. De locatie Kruisstraat is een voormalig agrarisch bedrijf. De bedrijfswoning wordt bestemd als woning en de grote schuur links van de woning wordt gesloopt, zie figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van hollen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

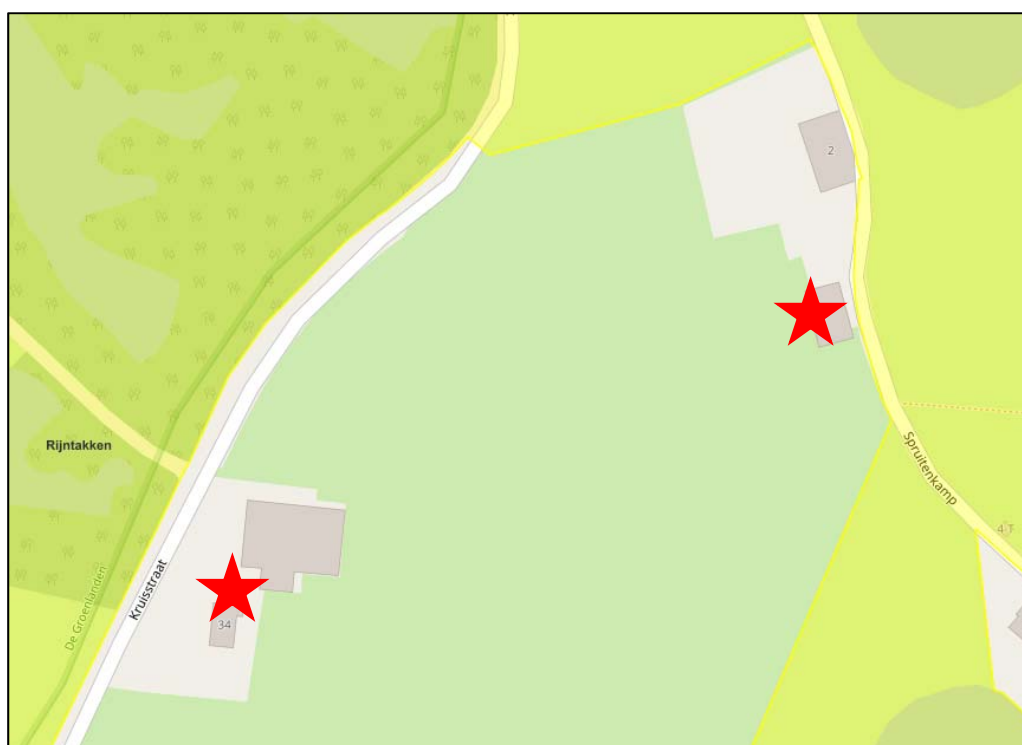
De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 7 april 2017 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, weinig wind (2 bft) en circa 8 °C.

De voorgenomen plannen bestaan uit het bestemmen van een bedrijfswoning tot woning, de inpandige verbouwing van een schuur en de sloop van een schuur. Op basis van de voorgenomen plannen kunnen ook de effecten verontreiniging, verdroging, verstoring door trilling en optische verstoring worden uitgesloten.

Bij het slopen van de schuur kunnen geluiden vrijkomen, het slopen van de schuur zal echter in een korte periode worden uitgevoerd, waardoor verstoring door geluid geen negatief effect zal hebben op de soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen. Indien de locaties 's nachts niet verlicht worden tijdens de sloop/bouwfase en in de gebruiksfase de eventueel gebruikte verlichting wordt afgeschermd van het Natura 2000-gebied is uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een negatief effect hebben op het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode figuren) ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland bestaande uit het Gelders natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO)) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart kernkwaliteiten GNN en GO op de website van provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied deel uitmaakt van de Groene Ontwikkelingszone.

Voor locatie Kruisstraat betreft het dichtstbijzijnde natuurgebied dat behoort tot het GNN het Natura 2000-gebied aan de overzijde van de weg. Locatie Spruitenkamp ligt voor een klein deel binnen de begrenzing van het GNN. Aan de oostzijde begint het

GNN aan de overzijde van de weg. De ligging van het Gelders natuurnetwerk ten opzichte van de plangebieden is weergegeven in figuur 4.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode lijn) ten opzichte van het Gelders natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen) (bron: http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten)

Effectbeoordeling

Beide locaties liggen binnen de GO. Daarnaast behoort een klein deel van de locatie Spruitenkamp tot het GNN. De Omgevingsverordening Gelderland (december 2016) bevat de regels omtrent de bescherming van het GNN en de GO. In de Omgevingsverordening staat het volgende:

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt, tenzij:

- a. geen reële alternatieven aanwezig zijn;
- b. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
- c. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
- d. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Volgens de Omgevingsverordening zijn binnen het GO geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied.

De kernkwaliteiten van het deelgebied Ooijpolder – Duffelt zijn:

- + variabel, grotendeels agrarisch cultuurlandschap en natuurcomplexen: Groenlanden, Ooijse Graaf; enkele klei- en zandwinningen en buitenplaatsen ('t Zeeland, Jachthuis); grotendeels stroomruggen, maar 't Circul van Ooij is een kom met rivierduin van Persingen
- + onderdeel van Nationaal Landschap Gelderse Poort

- + Groenlanden en Ooijse Graaf vallen onder N2000-gebied Gelderse Poort
- + Parel Groenlanden: soortenrijke schraallanden, moeras en bos; A-locatie voor schietwilgenbos
- + ecologische verbindingzone Refter - Ooij
- + opvallende groen-blauwe en recreatieve dooradering
- + waarden voor weidevogels, water- en moerasvogels, vogels van cultuurland, vleermuizen, amfibieën, vissen, das en bever
- + leefgebied steenuil
- + leefgebied kamsalamander
- + landschappelijke vergezichten op zowel rivier als stuwwal
- + op tal van plaatsen kleinschalige, historische landschappen met strangen, hagen en singels, knotwilgen, knotessen en ooibos, oude boerderijen, etc.
- + cultuurhistorische waarden van de polder, oude kavelpatronen, boerderijen op woerden, doorbraakkolken, oude waalmeander, waterstaatswerken (dijkjes, kades en sluisjes), kleiputten
- + rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden
- + abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem
- + ecosysteemdiensten: recreatie, wateropvang en -afvoer
- + alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Deze kernkwaliteiten gaan voor het grootste deel over aspecten op landschapsniveau. Met het verbouwen van de schuur aan de Spruitenkamp tot woning worden de kernkwaliteiten niet aangetast. Deze plannen hebben geen significant negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van de kernkwaliteiten op landschapsniveau. De inrichting van het terrein dient te passen in het landschap.

De voorgenomen plannen op de locatie Kruisstraat zullen eveneens geen significant negatief effect hebben op de kernkwaliteiten van het gebied. Het slopen van de schuur kan juist een positief effect hebben doordat er minder bebouwing in het gebied komt. De wijziging van de bestemming van het woonhuis van bedrijfswoning naar woning heeft geen veranderingen tot gevolg voor de omgeving.

Conclusie

Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het GNN en de GO hebben de voorgenomen plannen geen significant negatief effect tot gevolg op de kernkwaliteiten van het gebied.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat schubvaren en schubzegge (§3.3 wn) voorkomen binnen een straal van een kilometer van het plangebied. Uit de website Soortenbank.nl blijkt dat de schubvaren groeit op oude muren, rotsen, spleten van stenen constructies en kalkstenen muurtjes langs begraafplaatsen en wegen. De muur van de schuur op locatie Spruitenkamp vormt mogelijk een geschikte groeiplaats voor schubvaren. Op deze muur groeien namelijk ook de niet beschermde varensoorten muurvaren en tongvaren. Schubvaren is echter niet aangetroffen op de muur van de schuur bij het veldonderzoek. Het voorkomen van schubvaren in het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Schubzegge komt voor in graslanden op zonnige plaatsen op natte, matig voedselarme, onbemeste, kalkhoudende grond in moerasgebieden met kalkrijke kwel.

Het plangebied bestaat voornamelijk uit bebouwing, verharding, een siertuin en weiland met schapen begrazing. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat binnen de plangebieden geschikte biotopen voor schubzegge en andere soorten beschermde plantensoorten (buiten schubvaren) ontbreken. Het is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten dat binnen de plangebieden beschermde plantensoorten voorkomen.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een straal van nul tot een kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoort grote vos (§3.3 wn) voorkomt.

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in de beide plangebieden geen geschikte biotopen aanwezig zijn en specifieke waardplanten ontbreken voor het voorkomen van beschermde vlindersoorten. De grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van de grote vos zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. Beschermde vlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een straal van een kilometer de beschermde libelsoorten beekrombout (§3.3 wn) en rivierrombout (§3.2 wn) voorkomen. Het habitat van de beekrombout bestaat uit grotere beken en kleine rivieren. Soms ook in grote rivieren en in kanalen. De rivierrombout is een rivierspecialist die leefgebied vindt in rivieren en grote beken, vooral op plaatsen waar zand of slib is afgezet.

Uit het veldbezoek blijkt dat in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van deze en andere beschermde soorten libellen. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is geen voortplantingsbiotoop voor libellen aanwezig.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en slakken*

Beschermde soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Beschermde waterkevers en aquatische slakkensoorten platte schijfhoren en Bataafse stroommossel zijn afhankelijk van permanente wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten slakken en kevers. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissen voorkomen in het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissoorten voorkomen in het plangebied.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit de verspreidingskaart amfibieën van Nederland 2015 van de website van het netwerk ecologische monitoring, gegevens van RAVON, 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en de NDFF blijkt dat in de omgeving (0 – 1 km) van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, Alpenwatersalamander (alle §3.3 wn), kamsalamander, poelkikker en rugstreeppad (alle §3.2 wn). Op een afstand van een tot vijf kilometer komen de amfibiesoorten meerkikker (§3.1 wn) en boomkikker (§3.3 wn) voor.

Volgens de gegevens van RAVON en de NDFF komt op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde reptielsoorten hazelworm en ringslang (beide §3.3 wn) voor.

Doordat in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is, ontbreekt voortplantingshabitat voor amfibieën.

Het is aannemelijk dat het plangebied landhabitat vormt voor enkele algemene soorten amfibieën van §3.3 wn; Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker. Deze soorten kunnen tevens in het plangebied overwinteren, bijvoorbeeld onder steenhopen of tussen opgeslagen hout.

Vanwege de kenmerken van het terrein en het gebruik van het plangebied is het onwaarschijnlijk dat meer kritische en zwaarder beschermde soorten amfibieën van §3.3 en §3.2 wn in het plangebied voorkomen.

Gezien de huidige inrichting van het plangebied is het onwaarschijnlijk dat ringslang en hazelworm (§3.3 wn) in de plangebieden leefgebied vinden, maar het is niet geheel uit te sluiten. Op beide locaties ontbreekt geschikt biotoop voor ringslang en hazelworm.

Effectbeoordeling

De voorgenomen plannen; het veranderen van de bestemming van een schuur en een bedrijfswoning en het slopen van een schuur, zullen geen negatief effect hebben op mogelijk in het plangebied voorkomende amfibieën of reptielen.

Conclusie

De amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker (§3.3 wn) gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op mogelijk in het plangebied voorkomende amfibieën of reptielen.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied Kruisstraat is geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse algemene vogelsoorten. Het plangebied is mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van steenuil en kerkuil. In de omgeving van het plangebied zijn een verblijfplaats van kerkuil en steenuil aanwezig, zie bijlage 2. Mogelijk zijn in de bedrijfswoning nesten van gierzwaluwen aanwezig.

In de te slopen schuur op Kruiskamp zijn geen sporen aangetroffen van uilen. Uilen hebben ook geen toegang tot de schuur. Derhalve is uit te sluiten dat een vaste rust- en verblijfplaats van uilen aanwezig is. Tijdens het veldbezoek zijn op beide locaties geen huismussen waargenomen. De schuur in het plangebied Spruitenkamp heeft geen invliegmogelijkheden voor uilen. In de schuur zijn ook geen sporen van uilen aangetroffen. De weilanden in het plangebied behoren mogelijk wel tot het foerageergebied van uilen.

Effectbeoordeling

Het plangebied Kruisstraat is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig.

Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

De voorgenomen plannen; het bestemmen van de bedrijfswoning en het slopen van de schuur zullen geen effect hebben op het foerageergebied van uilen.

Mogelijk zijn in de bedrijfswoning aan de Kruisstraat nesten van gierzwaluw aanwezig. De voorgenomen plannen, een bestemmingswijziging naar wonen, zal geen negatief effect hebben op eventueel aanwezige nesten van gierzwaluwen.

Het in gebruik nemen van de schuur aan de Spruitenkamp als woning kan tot gevolg hebben dat een deel van het nu aanwezige weiland wordt ingericht als tuin. Deze tuin zal mogelijk minder geschikt zijn als foerageergebied van uilen. Aangezien dit slechts een klein deel van het totale oppervlak aan foerageergebied betreft en in de toekomstige tuin mogelijk ook gefoerageerd zal worden; is het effect van de voorgenomen plannen te verwaarlozen.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Mogelijk zijn in de bedrijfswoning aan de Kruisstraat nesten van gierzwaluw aanwezig. De voorgenomen plannen, een bestemmingswijziging naar wonen, zal geen negatief effect hebben op eventueel aanwezige nesten van gierzwaluwen.

De voorgenomen plannen; het bestemmen van de bedrijfswoning en het slopen van de schuur zullen geen effect hebben op het foerageergebied van uilen.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al.1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle §3.2 wn) voorkomen in de bredere omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. De te slopen schuur aan de Spruitenkamp is vanwege de constructie (geen isolatie van het dak, gaten in het dak, geen spouw) niet geschikt als verblijfplaats van vleermuizen. In de schuur zijn geen (sporen van) vleermuizen aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten.

Op de locatie Kruisstraat is het woonhuis geschikt voor het herbergen van vleermuisverblijfplaatsen. De te slopen schuur heeft een golfplaten dak en een bakstenen muur. Het dak is niet geïsoleerd. Gaten en kieren zijn vrijwel niet aanwezig in de schuur. Het is hierdoor redelijkerwijs uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen in de schuur aanwezig zijn.

In het plangebied zijn geen bomen met holten aangetroffen die kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats.

Overige zoogdieren

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een straal van een kilometer van het plangebied bever, otter (beide §3.2 nw) en aardmuis, bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, egel, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, steenmarter, veldmuis, vos en wezel (§3.3 nw) voorkomen. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied komen volgens de NDFF boomarter, damhert, eekhoorn en wild zwijn (alle §3.3 nw) voor.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van bever, otter, boomarter, damhert, wild zwijn of eekhoorn aangetroffen. Gezien de kenmerken en het gebruik van het plangebied kan het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied worden uitgesloten.

Het plangebied kan wel (onderdeel van) het leefgebied vormen van algemene soorten grondgebonden zoogdieren: ree, vos, haas, bunzing, konijn, wezel, egel, steenmarter en diverse algemene muizensoorten (alle §3.3 wn). Ook kan het plangebied foerageergebied vormen voor de das (§3.3 wn). In het plangebied zijn echter geen sporen aangetroffen van das tijdens het veldbezoek.

In de beide schuren zijn geen sporen van verblijfplaatsen van steenmarter waargenomen. Derhalve kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarter worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden. Het woonhuis op locatie Kruisstraat biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Het herbestemmen van bedrijfswoning naar woning heeft hierop echter geen negatieve effecten.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren van §3.3 wn; onder andere egel en diverse algemene muizensoorten. De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op deze soorten. De weilanden op locatie Kruisstraat 34 blijven behouden. Op locatie Spruitenkamp verdwijnt mogelijk een klein deel van het weiland ten westen van de schuur, doordat dit wellicht wordt ingericht als private tuin.

De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de steenmarter en das. Steenmarters en dassen maken gebruik van een groot territorium en in de omgeving van het plangebied blijft voldoende geschikt leefgebied beschikbaar voor steenmarters en dassen.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de te slopen schuur aan de Kruisstraat en de te verbouwen schuur aan de Spruitenkamp. Het woonhuis op de locatie Kruisstraat biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De bestemmingswijziging heeft hierop echter geen negatief effect.

Het plangebied is voor een aantal algemene grondgebonden zoogdieren van §3.3 van de Wet natuurbescherming geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de mogelijk in het plangebied voorkomende zoogdieren van §3.3 wn.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Beide locaties grenzen aan het Natura 2000-gebied Rijntakken. Daarnaast maken beide locaties deel uit van de Groene Ontwikkelingszone. Een klein deel van de locatie Spruitenkamp behoort tot het Gelders Natuurnetwerk.

Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg zullen hebben op Natura 2000-gebieden.

Ten aanzien van het GNN en de GO hebben de voorgenomen plannen geen significant negatief effect tot gevolg op de kernkwaliteiten van het gebied.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageer- en broedgebied van vogels.

Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

De voorgenomen plannen; het bestemmen van de bedrijfswoning en het slopen van de schuur zullen geen effect hebben op het foerageergebied van uilen.

Mogelijk zijn in de bedrijfswoning aan de Kruisstraat nesten van gierzwaluw aanwezig. De voorgenomen plannen, een bestemmingswijziging naar wonen, zal geen negatief effect hebben op eventueel aanwezige nesten van gierzwaluwen.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in de te slopen schuur aan de Kruisstraat en de te verbouwen schuur aan de Spruitenkamp. Het woonhuis op de locatie Kruisstraat biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De bestemmingswijziging heeft hierop echter geen negatief effect.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele beschermde grondgebonden zoogdieren (egel, konijn, diverse muizen soorten). De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect op deze soorten.

De amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker (§3.3 wn) gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op deze soorten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	§3.3 wn	Landhabitat	Nee	Nee, algehele vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 wn	Leef- en foerageergebied	nee	Nee, algehele vrijstelling	-
Vleermuizen	§3.2 wn	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 wn	Verblijfplaatsen (woning Kruisstraat)	Nee	-	-
Vogels	§3.1 wn (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Steenuil en kerkuil	§3.1 wn (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Gierzwaluw	§3.1 wn (nest jaarrond beschermd)	Nesten (woning Kruisstraat)	Nee	-	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 7-4-2017
- + NNN, http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten, 3-5-2017
- + Omgevingsverordening Gelderland (december 2016)
<https://gldanders.planoview.nl/planoview/omgevingsplannen/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc03>, 3-5-2017
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Beschermde soorten NDFF: © NDFF - quickscanhulp.nl 13-03-2017 11:04:56
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + Schubzegge: <https://www.verspreidingsatlas.nl/0240#>, 10-4-2017
- + Schubvaren: <https://www.verspreidingsatlas.nl/0301#>
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstrend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechtings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechtings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechtings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechting of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.

Bijlage 2 nest kerkuil in de omgeving van het plangebied

